

Брюксел, 14 юли 2026 г.
(OR. en)

11602/26

JAI 954
FREMP 236
AG 111
POLGEN 187

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Заклучения на Съвета относно оценката на годишния диалог във връзка с принципите на правовата държава

В приложение I на делегациите се изпращат заключенията относно оценката на годишния диалог във връзка с принципите на правовата държава, одобрени от Съвета на 14 юли 2026 г.

В приложение II на делегациите се изпраща изявление на Италия.

**ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО ОЦЕНКАТА НА ГОДИШНИЯ ДИАЛОГ
ВЪВ ВРЪЗКА С ПРИНЦИПИТЕ НА ПРАВОВАТА ДЪРЖАВА**

КАТО ПРИПОМНЯ, че от приемането на заключенията на Съвета на Европейския съюз и на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 16 декември 2014 г.¹ насам всички държави членки участват в дух на лоялно сътрудничество в годишния диалог относно принципите на правовата държава в рамките на Съвета с оглед на твърдия си ангажимент за укрепване на принципите на правовата държава като една от основополагащите ценности на Европейския съюз.

КАТО ПРИПОМНЯ, че заключенията на председателството от 19 ноември 2019 г.² бяха подкрепени от 26 делегации и че при изготвянето им всички делегации постигнаха съгласие за нова оценка на диалога относно принципите на правовата държава в рамките на Съвета до края на 2023 г., въз основа на придобития опит.

КАТО ПРИПОМНЯ, че, както е посочено в бележката на председателството до делегациите от 28 септември 2020 г.³, годишният диалог относно принципите на правовата държава се провежда като политическа инициатива от Съвета по общи въпроси и на практика е структуриран в една сесия през първото полугодие на всяка година, включваща последователни кръгове от специфични за всяка държава анализи на положението с принципите на правовата държава в пет държави членки, и две сесии през второто полугодие – първата, посветена на общото състояние на принципите на правовата държава в Съюза, а втората — на специфичен за всяка държава анализ, като винаги се използва годишният доклад на Комисията относно върховенството на закона. Наред с това Съветът по правосъдие и вътрешни работи проведе редица конкретни тематични дебати по въпроси, свързани с принципите на правовата държава.

Съветът на Европейския съюз

1. Заявява отново, че изготвените през 2014 г. заключения на Съвета на Европейския съюз и на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно гарантиране на спазването на принципите на правовата държава, продължават да бъдат валидни.
2. Изразява съгласие, че годишният диалог на Съвета относно принципите на правовата държава се доказва като полезен инструмент, създавайки пространство за конструктивен политически обмен между държавите членки и за споделяне на техните най-добри практики и извлечените поуки.

¹ 17014/14.

² 14173/19.

³ 11094/20.

3. Потвърждава отново принципите, посочени в заключенията от 2014 г., а именно обективност, недискриминация и равно третиране на всички държави членки, безпристрастен и основан на обективни данни подход, без да се засяга принципът на предоставените компетентности, нито зачитането на националната идентичност на държавите членки, присъща на техните основни политически и конституционни структури, включително по отношение на регионалното и местното самоуправление, и на съществените функции на държавата, включително онези, които имат за цел да осигуряват нейната териториална цялост, да поддържат обществения ред и да опазват националната сигурност; и се ангажира да продължи да ги отстоява в дух на лоялно сътрудничество.
4. Отбелязва, че политическият диалог ще продължи да се провежда по начин, който допълва работата на всички институции на ЕС и международни организации, като се избягва дублирането и се вземат предвид съществуващите инструменти и експертен опит в тази област.
5. Отбелязва, че в хода на организацията и провеждането на диалога председателството ще продължи да следи за пълното спазване на принципите на диалога, изброени в точки 3 и 4 по-горе.
6. Подчертава, че настоящото съдържание и структура на политическия диалог дават възможност той да има по-голяма тежест, да бъде ориентиран в по-голяма степен към резултатите и по-добре структуриран, а подготовката му да е по-систематична. Настоящият формат, включително дебатите от общ характер и сесиите по държави на практика подобриха диалога чрез провеждането на годишен преглед на актуалното състояние и основните развития по отношение на принципите на правовата държава. Това улеснява провеждането на всеобхватен, автентичен и интерактивен политически дебат, съсредоточен в по-общ план върху положението с принципите на правовата държава в държавите членки и в Съюза като цяло.
7. Отбелязва, че макар и настоящото съдържание и структура на диалога да се считат за задоволителни, той следва да бъде допълнително подобрен, за да отразява още по-добре ангажимента на Съвета за укрепване на принципите на правовата държава и да допринася за предотвратяването на нововъзникващи и съществуващи предизвикателства, свързани с принципите на правовата държава, по приобщаващ и конструктивен начин чрез обсъждане и обмен на най-добри практики и извлечени поуки.
8. Поема ангажимент да продължи да организира хоризонтално обсъждане от общ характер през второто полугодие и да провежда дебати по държави три пъти годишно – два през първото и един през второто полугодие, като при всеки от тях се акцентира върху положението в четири държави членки.
9. Поема ангажимент да насочи този диалог към анализ най-малко на следните четири стълба на правовата държава: правосъдната система, антикорупционната рамка, медийния плурализъм и свободата на медиите, както и други институционални въпроси, свързани с принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване; това не засяга по-широкия обхват на този диалог в рамките на Съвета по общи въпроси.
10. Отбелязва, че на практика диалогът ще продължи да се основава на годишния доклад на Комисията относно върховенството на закона, създавайки полезни взаимодействия между институциите, както и че докладът включва препоръки, открояващи конкретни въпроси, на които държавите членки е необходимо да обърнат допълнително внимание.

11. Приканва Комисията да продължи да гарантира активното участие на държавите членки и диалога с тях в изготвянето на годишния доклад и да продължи да подобрява изготвянето му, като взема предвид ръководните принципи на този диалог.
12. Отбелязва, че за подобряването на диалога могат да допринесат и становищата на международните публичноправни организации, доколкото те са взети предвид в годишния доклад на Комисията относно върховенството на закона, както и че те представляват допълнителни и спомагателни, но ценни източници на информация, по-специално становищата на Съвета на Европа и неговите органи, чиято важна роля е призната, наред с другото, в заключенията на Съвета от 30 януари 2023 г.⁴, от Съда на Европейския съюз и Комисията⁵.
13. Изразява съгласие, че наред с провеждането на диалога председателството може да обмисли и организирането на по-чести интерактивни обмени, като например семинари по въпроси, свързани с принципите на правовата държава, със съответните заинтересовани страни, по-специално гражданите, гражданското общество, парламентаристи, местни органи, представители на академичните среди, социалните партньори и журналисти.
14. Отчита хоризонталната роля и отговорности на Съвета по общи въпроси, който провежда този диалог; отчита допълващата роля на Съвета по правосъдие и вътрешни работи при провеждането на конкретни тематични обсъждания по въпроси, свързани с принципите на правовата държава, които попадат в обхвата на неговата компетентност, като се следва приобщаващ подход и се вземат предвид, когато е целесъобразно, обсъжданията в рамките на Съвета по общи въпроси.
15. Отбелязва, че като последващо действие по този диалог в рамките на Съвета по общи въпроси може да бъдат организирани обсъждания по една или повече конкретни хоризонтални теми от областта на принципите на правовата държава в този формат на Съвета, когато това се счита за целесъобразно и необходимо.
16. Изразява съгласие всички следващи председателства да продължат да свикват държавите членки за диалог относно принципите на правовата държава в рамките на Съвета в съответствие с посочените по-горе формат и честота на провеждане, както и до края на 2027 г. да бъде извършена нова оценка на опита, придобит въз основа на този диалог.

⁴ 5422/23.

⁵ 11217/19.

ИЗЯВЛЕНИЕ НА ИТАЛИЯ

Италия приветства приемането на заключенията на Съвета относно оценката на годишния диалог във връзка с принципите на правовата държава и подкрепя подхода на партньорски диалог, който стои в основата на ежегодната дейност в областта на принципите на правовата държава, стартирана по време на италианското председателство през 2014 г., в дух на пълно зачитане и единодушно насърчаване на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС.

Италия отбелязва, че всъщност текущият диалог и обменът на най-добри практики между държавите членки и с институциите на Европейския съюз в областта на принципите на правовата държава представляват неформален процес на споделяне и взаимна отчетност между държавите членки, който запазва подчертано политически, превантивен и правно необвързващ характер. Поддържаеме становището, че този подход, основан на конструктивно междуправителствено сътрудничество и централната роля на Съвета, трябва да бъде предпочетен.

Във връзка с това Италия подкрепя гъвкавия характер на механизма за партньорски проверки, създаден със заключенията, въз основа на критерии за обективност, недискриминация и равно третиране на държавите членки – елементи, които са от съществено значение за избягване на автоматични санкции, които не са пропорционални и справедливи. Този процес е различен от правните инструменти, предвидени в Договорите, за установяване и управление на нарушения на принципите на правовата държава, както и от клаузите за финансова обвързаност, свързани с многогодишната финансова рамка, по която понастоящем се водят преговори; по отношение на тях обаче продължава да е от съществено значение да се запази и действително да се укрепи водещата роля и пълната политическа ангажираност на държавите членки.